

Heemkunde-Kring

Amalia van Solms

WAT WIL DE HEEMKUNDEKRING ?

Zich bezig houden met het erfgoed van onze gemeenten, met de bedoeling

- onze kennis ervan te vergroten

- het waardevolle uit vroegere tijden te beschermen / behouden

- onze verbondenheid met het verleden te beleven

- de verzamelde gegevens vast te leggen voor de toekomst

- de belangstelling voor het heem zo breed mogelijk te wekken

Voorwoord.

Beste leden,

Op 23 juli heeft de Ulicotense gemeenschap op een uitbundige wijze het eeuwfeest van Jantje Vugt gevierd. Onze werkgroep Ulicoten pakte uit met het levensverhaal, de extra editie en afsluitend de tentoonstelling op 2 aug. j.i. Wij kunnen niet anders dan de leden van de werkgroep Ulicoten en hun helpers danken voor deze perfecte organisatie. Dat we een aktieve club zijn kun je elders in deze nieuwsbrief lezen.

Dit jaar hebben we nog drie aktiviteiten die allen zéér de moeite waard zijn.

Te beginnen op 3 sept. met een bezoek aan Hoogstraten.

Met onze huisvesting gaat het inderdaad de goede kant op. Mogelijk komen we deze maand nog tot een overeenstemming met de gemeenten.

Maar als het zover is zullen we U hierover informeren.

En dan dit nog. Onze eerste heenkalendar komt eraan !! Ik ben benieuwd, U toch zeker ook ??

Over een aantal weken zullen we het weten.

Aan de presentatie zullen we bijzondere aandacht schenken.

A. Jacobs
Voorzitter.

Bezoek aan het museum "P. van Daesdonck.

Op 2 juli werd een bezoek gebracht aan het museum Paulus van Daesdonck te Ulvenhout. In groepjes arriveerden de geïnteresseerden. Bij het betreden van de "inkomsthal" werden de bezoekers trots verzocht om in het gastenboek te tekenen. Na een korte inleiding over het ontstaan van het museum werd de rondleiding aangevat onder leiding van twee gidsen. We begonnen in de kelder en eindigden op de zolder. Elk vertrek had een eigen sfeer. Het bijeen brengen van spullen, in een kamer gaande over een thema, vond ik persoonlijk erg geslaagd. De ene kamer was ingericht als winkel de andere als klasje. Zo had elke kamer een eigen onderwerp. Op deze manier was het gemakkelijk om zich voor te stellen hoe het vroeger geweest moest zijn. Je kon overal tussen lopen en alles lag binnen handbereik.

Heel overzichtelijk dus.

Het gaan opsommen wat er allemaal te zien was, is onbegonnen werk. Je moet het zelf maar eens gaan bekijken. Ik vond het in ieder geval zeer de moeite waard.

R.P.

Tentoonstelling rond 100-jarige.

Werkgroep Ulicoten presenteert zich goed.

De honderste verjaardag van Jan van Vugt was voor de afdeling Ulicoten van onze Heemkundekring een goede aanleiding zich te presenteren.

Dat is uitstekend gelukt !!

Zonder de feestende buurtgemeenschap in de wielen te rijden voegde de werkgroep een goed element toe aan dit unieke jubileum.

Een paar impressies.

Vrijdagavond 31 juli.

Laatste voorbereidende vergadering. Het hele programma wordt nog eens goed doorgenomen. Er wordt driftig opgesomd welke spullen er al beschikbaar zijn voor de tentoonstelling.

Lange lijsten worden nagelopen. Steeds opnieuw borrelen verhalen en herinneringen op.

Fons Willemsen, heel nauw betrokken bij het gebeuren, heeft blijkbaar al lang van te voren rondgekeken, nagedacht en bewaard.

Wout van den Broek heeft alle soorten handgereedschap beschikbaar, wat we maar willen gebruiken.

Voor hem is het blijkbaar heel gewoon zijn unieke verzameling uit te lenen. Ongelooflijk, maar wel fijn.

Het wordt laat.

Zaterdag 1 augustus.

Iedereen is op tijd present.

Vandaag moet de tentoonstelling opgebouwd worden.

Het dorpshuis is daarvoor heel geschikt.

Rond tien uur is de grote zaal één grote puinhoop: stapels stoelen, kris-krasse tafels en allerlei oude spullen her en der.

Even flink sjouwen en er ontstaat overzicht.

Vitrines en tafels komen in harmonie, voorwerpen en foto's vinden hun plaats. Bijschriften maken het geheel compleet. Nog even vegen.....

Rond vijf uur is alles klaar. Ook de kleine zaal is piekfijn in orde voor officieel gedeelte en video kijken.

Het ziet er goed uit.

Zondag 2 augustus.

Als je in Ulicoten iets organiseert, iets laat zien, dan ben je verzekerd van belangstelling.

Vandaag ook ???

Elf uur. Het loopt lekker vol in de kleine zaal.

Voor alle genodigden is er koffie met gebak.

Jeroen Geerts opent met een hartelijk welkom aan de krasse feesteling, zijn familie en overige genodigden, legt uit wat het doel is van deze activiteit en geeft wethouder Boeren het woord.

Die opent de tentoonstelling officieel.

In zijn toespraak loopt hij "met grote passen"

door de laatste honderd jaar Ulicotense geschiedenis. Daarbij schetst hij een aantal ingrijpende veranderingen. Bovendien wijst hij op het nut van een heemkundekring: bewaren en levend houden van het verleden is nodig om ons bewust te blijven langs welke weg de hedendaagse verworvenheden ontstaan zijn.

Zowel de video-ruimte als de tentoonstelling trekken grote belangstelling. Voor ouderen herleven vroegere tijden bij het zien van de talloze gebruiksvoorwerpen. Jongeren verwonderen zich er over hoe mensen zich vroeger moesten "behelpen". Er ontstaan prachtige discussies over de juiste naam of het echte gebruik van bepaalde gereedschappen.

Regelmatig hoor je: "Dè hemme ammaol weggedaon !" Jammer !! Of: "Zoiets hebben we thuis ook nog Zou dat iets zijn voor de heemkunde ?" Vast en zeker !! Geef het maar eens af bij Fons of Jeroen of.....

Veel mensen bestelden foto's of videobanden. Op de achtergrond klinken voortdurend oude melodiën. De accordeons zijn er tenslotte niet allen voor de sier.

Voor de leden die heel de dag aanwezig zijn wordt goed gezorgd. Na vijf uur is er nog voldoende moed om alles weer op te ruimen.

Werkgroep Ulicoten, proficiat met deze geslaagde

aktiviteit. De goede sfeer in de werkgroep houdt beloften in voor volgende evenementen. Ulicoten zal er ook wel naar uitzien !!

A.v.T.

Jantje Vugt 100 jaar

PROGRAMMA: WAT NOG TE VERWACHTEN.....

3 sept: Bezoek aan Hoogstraten.

Wie het nog niet wist kan er zich op 3 sept. van vergewissen.

Hoogstraten was eens een bloeiend stadje, waar belangrijke en beroemde graven (de Lalaing) en hertogen (van Salm-Salm) de septer zwaaiden. Zo stelde men in 1831, toen het pas ontstane koninkrijk België een koning voor zijn troon zocht, vorst Wilhelm Florentijn van Salm-Salm voor als kandidaat voor de Belgische troon. Vanzelfsprekend wilden deze heren hun belangrijkheid weerspiegeld zien in bouwwerken. Het meest prestigieuze gebouw is wel de Sint-Catharinakerk : totale lengte 80 meter, hoogte middenbeuk 20 meter, hoogte toren 105 meter. Niet voor niets noemt men de toren "de triomf van de baksteen". In de schaduw van de kerk ligt het stadhuis, eveneens in laatgotische stijl. In de richting van Wortel ligt het herhaaldelijk verbouwde kasteel, dat van vesting tot een aangenaam renaissance-slot omgetoverd werd. Ook op religieus gebied had Hoogstraten stadallures. Een bezoek aan het begijnhof zal U hiervan overtuigen.

In de Middeleeuwen was Hoogstraten een welvarend handelsplaatsje. De groei ervan werd echter bruusgeremd door het oprichten van een afschermende

grens tussen Noord en Zuid, van waarachter twee onverdraagzame vijanden elkaar nog lang wantrouwend zouden bespieden. Voor de handel in en doorheen het stadje was dit echter nefast. De overblijfselen van die betere tijd zijn er gelukkig nog wel.

Geleid bezoek aan kerk, stadhuis, museum en begijnhof op 3 sept. a.s.

Samenkomst en vertrek: Loswal om 18.45 uur.
(vervoer kan geregeld worden).

De gids verwacht ons dan om 19.00 uur aan de
ingang van de kerk.

Voor meer informatie: zie Ons Weekblad van
20 en 27 aug.

Groeten uit Hoogstraten

5 sept.: Informatiemarkt.

Evenals vorig jaar zal door het S.O.B. een opendeurdag gehouden worden. Baarlese verenigingen kunnen langs deze weg laten zien wat ze zoal doen.

Op deze manier komen mensen gemakkelijker in contact met een vereniging en bestaat de mogelijkheid leden te werven.

De Heemkundekring zal ook dit jaar weer met een stand uitpakken.

De video-opnamen van de festiviteiten rond de 100-jarige Jan van Vugt zullen vertoond worden. Hopelijk zullen zich weer nieuwe leden aanmelden op deze opendeurdag. (vorig jaar waren er dat 8).

Tot ziens op zaterdag 5 sept. a.s., in het cultureel centrum Baarle.

-----

3 okt. Najaarswandeling.

Voor deze gelegenheid wil onze Baarlese milieudeskundige Dhr. Anton van Tuyl ons tonen welke sporen de oorlog in onze natuur heeft achtergelaten.

Amalia gaat op oorlogspad !!!

5 nov. Bonte Avond.

De precieze avondvulling is nog niet helemaal bekend, maar humor zal in ieder geval centraal staan.

Verdere informatie en plaats van gebeuren:
zie Ons Weekblad in november.

Lezing over het "Bels lijntje"

Voor deze lezing hebben we historica J. Slegers weten te strikken. Deze deskundige zal ons met woord en beeld een uiteenzetting geven over deze spoorlijn en de gevolgen ervan. Dit vanaf het begin tot 1914.

Plaats en datum: nog niet bekend.

Belangrijke data zijn dus:

- 3 sept.: Bezoek Hoogstraten.
- 5 sept.: Info-markt.
- 3 okt.: Najaarswandeling.
- 5 nov.: Bonte avond.
- ? ? : Lezing "Bels lijntje".

Musea en tentoonstellingen.

De Heemkundekring kan geen geleid bezoek naar elk museum of tentoonstelling organiseren.

Maar leden zouden zelf eens een bezoek kunnen brengen aan dergelijke bezienswaardigheden. Hieronder enkele tips:

- Bergen op Zoom: "klank en lichtspel". Dit in het kader van de viering 700 jaar Heerlijkheid van stad en land van Bergen op Zoom. Een reis in het verleden, heden en toekomst.
Plaats: Markiezenhof.
- Wouw: Zijdemuseum, waar tevens de heemkamer van De Vierschaar is.

Nieuwe boeken over het bisdom 's-Hertogenbosch.
Verdere informatie: zie informatiemarkt.

Cursus oud-schrift. OPROEP !!

Wegens veelvuldig verzoek om een cursus oud-schrift (paleografie) te organiseren, werden hiervoor voorbereidingen getroffen.

Indien er genoeg gegadigden zijn die het ontcijferen van oude geschriften beter onder de knie willen krijgen, dan zal hieraan verder worden gewerkt. Geïnteresseerden, gelieve zich op te geven bij het secretariaat.

HEEMKALENDER.

De Heemkundekring zal dit jaar een kalender 1988 uitgeven. Hiervoor werd een werkgroep in het leven geroepen. Deze werkgroep heeft tot nu een aantal activiteiten verricht, zoals het maken van foto's het plegen van overleg met drukkerij de Jong ed. Het ligt in de bedoeling op het einde van dit jaar de kalender te laten verschijnen.

Het uitgeven van deze kalender heeft tot doel de vereniging meer financiële armslag te geven haar activiteiten te kunnen uitbreiden en zelfstandig financieel te ondersteunen.

De kalenders dienen echter wel verkocht te worden. Hierbij doen wij dan ook een oproep voor verkopers. Geïntereerden kunnen zich opgeven bij het secretariaat.

P.v. T.

W A T   D O E T   D E   H E E M K U N D E K R I N G   ?

Z i j   o r g a n i s e e r t
v e r s c h i l l e n d e   a k t i v i t e i t e n ,
v o o r   e l k   w a t   w i l s .

Voor de licht-geïnteresseerden o.a. :

- lezingen en voordrachten
- oude films over onze dorpen
- excursies
- natuurwandelingen

Voor de meer actieve leden bovendien W E R K G R O E P E N ,
die zich met één bepaald aspect bezighouden.

Op dit moment zijn er de werkgroepen

- archiefonderzoek
- inwoners interviewen
- kunst
- ons spoor- en wegennet
- bijzondere gebouwen
- ons landschap
- prehistorie
- Ulicoten

maar ook andere werkgroepen zijn mogelijk,
afhankelijk van de interesse van de leden.

KONTAKTADRESSEN

Baarle : M. Voeten - Wouters

Spoorpad 8

5111 B W Baarle-Nassau

Tel. : 04257-8133

Ulicoten : J. Geerts

Bosstraat 5

5113 B R Ulicoten

Tel. : 04249-339

Zondereigen : ?

Castelré : ?